

บทคัดย่อ

ภาคนิพนธ์ : ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมในการใช้สิทธิการเลือกตั้งของประชาชน :
 ศึกษาการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 ของ
 อำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี
 โดย : นายธีรพงษ์ ดิฉวงพันธ์
 ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
 วิชาเอก : การจัดการการพัฒนาสังคม
 ปีการศึกษา : 2543

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ดังนี้

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 ของประชาชนในอำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อวันที่ 6 มกราคม 2544 ของประชาชนในอำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี
3. เพื่อนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการเสนอแนะในการวางแผนเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นและในระดับประเทศในอนาคตต่อไป

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ คือ ประชาชนในอำเภอโพธิ์ไทร จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 200 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) ความคิดเห็นต่อรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 3) การยอมรับค่านิยมของสังคมไทย 4) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ สถิติที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ Chi - Square

ผลการศึกษา พบว่า

1. จากประชาชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 200 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศชายจำนวน 112 คน มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 50 คน มีสถานภาพสมรส จำนวน 115 คน มีการศึกษาในระดับมัธยมศึกษา จำนวน 67 คน มีกลุ่มอาชีพเท่าๆกัน มีรายได้ไม่เกิน 5,000 บาท จำนวน 82 คน

2. ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อคุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ.2540

3. ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยระดับมากต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ.2540

(2)

4.ประชาชนกลุ่มตัวอย่างยอมรับค่านิยมของสังคมไทยความสัมพันธ์แบบพี่น้อง มาเป็นอันดับที่ 1 ความสัมพันธ์เป็นการส่วนตัวหรือพรรคพวกมาเป็นอันดับที่ 2 และความสัมพันธ์เชิงเกื้อกูลอุปถัมภ์เป็นอันดับที่ 3

5.ประชาชนกลุ่มตัวอย่างประมาณครึ่งหนึ่ง พิจารณาเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยการเลือกเป็นบุคคลและเป็นพรรคประกอบกัน และอีกประมาณ ร้อยละ 50 เลือกเป็นพรรคและเลือกเป็นบุคคล

6.ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้แก่ เพศ, อายุ, สถานภาพสมรส, อาชีพ, รายได้, ความคิดเห็นต่อรัฐธรรมนูญ พ.ศ.2540 ได้แก่ คุณสมบัติของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการยอมรับค่านิยมของสังคมไทย ได้แก่ ความสัมพันธ์เป็นการส่วนตัวหรือพรรคพวก ความสัมพันธ์แบบพี่น้อง และความสัมพันธ์เชิงเกื้อกูลอุปถัมภ์

7.ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้ง ได้แก่ ระดับการศึกษา และการมีส่วนร่วมในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ข้อเสนอแนะ

1. พรรคการเมืองควรมีกระบวนการคัดสรรเลือกตัวแทนผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในนามพรรคการเมือง
2. บทบาทของพรรคการเมืองควรทำหน้าที่สะท้อนความเห็นประโยชน์ของประชาชนให้ประชาชนเห็นความสำคัญของนโยบายพรรคการเมือง
3. พรรคการเมืองควรเร่งขยายสาขาพรรคการเมืองให้เข้าถึงประชาชน
4. พรรคการเมืองควรกำหนดนโยบายของพรรคให้ชัดเจนทั้งเนื้อหาและวิธีการปฏิบัติเพื่อให้ประชาชนพิจารณาเปรียบเทียบนโยบายของแต่ละพรรคในการพิจารณาเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นพรรคการเมือง
5. รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ควรณรงค์และส่งเสริมความนิยมพรรคให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีความสนใจในตัวนโยบายและพรรคการเมืองมากขึ้น
6. ประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนในการใช้สิทธิในการเลือกตั้งอย่างต่อเนื่องโดยใช้สื่อมวลชนที่หลากหลาย เช่น โทรทัศน์ วิทยุ ป้ายโฆษณา แผ่นพับ แผ่นปลิว เป็นต้น อย่างต่อเนื่องเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงสิทธิหน้าที่ ประโยชน์ของการไปใช้สิทธิในการเลือกตั้ง และเพื่อให้ประชาชนมีทัศนคติที่ดีต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
7. รัฐควรส่งเสริมการพัฒนาบทเรียนหรือให้มีการอบรมทั้งการศึกษาในระบบและนอกระบบ โดยเฉพาะในด้านการจัดการเรียนการสอนควรเปิดสอนในระดับประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาเพื่อสร้างเสริมให้เยาวชนรุ่นใหม่มีจิตสำนึกต่อการมีส่วนร่วมในการเมืองการปกครอง